

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Философски факултет, Катедра Политология

Горан Перо Шибakovски

Структуриране на парламентарния елит
в Република Македония (1991 – 2011 г.)

АВТОРЕФЕРАТ

За присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
по научна специалност 05.11.02 Политология

Научен ръководител:
Доц. д-р Румяна Коларова

София, 2016

Дисертационният труд е обсъден и насочен за публична защита на заседание на разширен Катедрен съвет на Катедра Политология към Философски факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ на ..... 2016 г.

Дисертационният труд е в обем от 191 страници и включва увод, четири глави, заключение и библиография.

Библиографията включва 127 използвани източника, от които 58 на кирилица и 69 на латиница.

Ключови думи: парламент, парламентарен елит, Република Македония, демократизация, професионализация, структуриране

Съдържание на дисертационния труд

Увод	8
Глава 1. Предмет и теоретичен модел на изследването на парламентарния елит в Република Македония	11
1.1. Парламентарните елити във фокус на научно изследване	11
1.2. Ограничения на изследването	19
1.3. Концептуален обхват и съдържание на основните понятия	21
1.4. Теоретичен модел на изследването	29
1.5. Операционализация на теоретичния модел	34
1.6. Методологически подход	43
Глава 2. Периодизация на парламентарния елит в седем мандати в Република Македония	53
2.1. Първи депутатски състав	54
2.2. Втори депутатски състав	68
2.3. Трети депутатски състав	78
2.4. Четвърти депутатски състав	87
2.5. Пети депутатски състав	97
2.6. Шести депутатски състав	107
2.7. Седми депутатски състав	117
2.8. Обобщение към втора глава	125
Глава 3. Структурни характеристики на парламентарния елит в Република Македония	129
3.1. Проверка на първата хипотеза	130
3.2. Стойности на индикаторите за демократизация	136
3.3. Стойности на индикаторите за професионализация	142
3.4. Проверка на втората хипотеза	149
3.5. Обобщение	155

Глава 4. Парламентарния елит на Република Македонија в контекст на парламентарните елити в посткомунистичките страни от Централна и Источна Европа - сравнителен анализ	156
4.1. Образование	157
4.2. Професија	160
4.3. Парламентарно представителство на етническите малцинства	163
4.4. Парламентарно представителство на жените	167
4.5. Политическа професионализација	169
4.6. Обновление на парламентарния елит	174
4.7. Обобщение	178
Заклучение	179
Библиографија	184

I. Актуалност на проблема

Актуалността на темата за структурирането на парламентарния елит в Република Македония от 1991 г. до 2011 г. преди всичко се дължи на липсата на изчерпателен анализ на трансформацията на парламентарния елит, който обхваща всички депутати от проучвания период в Република Македония. В това отношение целта на настоящия дисертационен труд е да проследи дългосрочната динамика на промяна на парламентарния елит в Република Македония чрез сравнителен анализ на персоналните, професионалните и политически характеристики на македонските депутати.

Във връзка с научния интерес на авторите към парламентарния елит в Република Македония, досега направените проучвания включват анализ на програмните документи на политическите партии в Република Македония, които са основните политически субекти, борещи се за властовите ресурси в македонското общество (Мојаноски 2000). Депутатските състави на македонското Събрание от 1991 до 2009 г. са анализирани от гледна точка на ефективното изпълнение на някои от основните функции на парламента – законотворчеството и контрола върху изпълнителната власт. Също така политологическите анализи на парламентарния елит са във връзка със законотворческата дейност на депутатската функция, която е обусловена от политическо–партийната структура на Събранието и е в пряка причинно-следствена взаимна връзка с общата ситуация в държавата (Гушева 2009). Друга особена характеристика е изследването на контролната функция на парламента върху правителството и техните взаимоотношения, които до голяма степен са повлияни от политическо–партийните отношения вътре в Събранието и неговия състав (Гушева 2008). За развитието на македонския парламентаризъм и практикуването на парламентарната демокрация в годините на преход на обществената система, парламентарният елит в Република Македония е анализиран от перспектива на промяна на обществената структура (Пандевска 2007). По-конкретно, изследват се промените на парламентарния елит с особен фокус върху ролята на позицията “депутат” в македонското общество. Проблематиката на депутатската функция, промените на нейната идентичност и реакциите на обществеността са анализирани във връзка с промяната на обществените процеси в Република Македония. В проекта “Мапиране на лидерите в Македония и Албания: дали елитите подтикват позитивна

социална промяна” на Центъра за изследване и креиране на политики в Скопие чрез анкетно изследване се цели да се разкрият процесите на промяна на елитите в Република Македония, като се изследват общите ценности и позиции на елита (Ристеска 2011). Изследват се два елита: “стария елит” от времето на социалистическия режим (времето от 1985 г. до 1990 г.), и “модерният елит” (в периода от 2005 г. до 2011 г.). Интервюирани са 42 лица (25 представители на “модерния елит” и 17 интервюирани лица от “стария елит”). Интервюираните лица са представители на политическия, икономическия, академичния и културен елит. Изследователят прави опит да разкрие общите позиции на “стария“ и “модерния“ елит по отношение на шест теми: либерални ценности, родова еднаквост, мултикултурни въпроси, социална защита, сравнение между елитите от времето на социализма и елитите след прехода, и възприятия от комунистическото минало. Заключението е резултат на отговорите на анкетните въпроси, които представляват своеобразен вид индикатори за ценностите на представителите на елитите.

В македонската научна традиция от областта на политическите науки липсва систематичен анализ на процесите на трансформация на парламентарния елит, който да обхваща всички представители в македонския парламент. Преди всичко това е обусловено от липсата на систематизирана и изчерпателна емпирична информация за народните представители в македонското Събрание. Също така досега направените изследвания на македонския парламентарен елит не дават ясен преглед на промените при неговата трансформация. С цел да се проследи дългосрочната динамика на промяна на парламентарния елит в Република Македония чрез сравнителен анализ на персоналните и политически характеристики на македонските депутати е изградена база данни по модела на DATACUBE.

В изследването на парламентарния елит в Република Македония се използва вече утвърден теоретичен модел на двама известни автори в изследванията на европейските парламентарни елити, Хайнрих Бест и Маурицио Кота. Техният теоретичен модел намира приложение при изследването на структурирането на парламентарния елит и в случая с Република Македония, за чиято цел е изградена база данни по образец на DATACUBE. DATACUBE представлява триизмерна база данни, която обединява сравними хомогенни индикатори и е организирана по време, страни,

партии и променливи. Тъкмо тя дава възможност да се съберат данните за всички парламентарни представители, за да бъдат сравнени.

В резултат на изследването на дългосрочните промени на парламентарните елити в Европа, авторите твърдят, че тези трансформации на елитите не може да се вместят в линейна концепция на политическо развитие (Cotta & Best 2007). При тези промени авторите забелязват две общи тенденции на развитие, които са противоположни. Единият процес е демократизацията, която представлява разширяване на социалните ниши от избирателите и избраните и дава възможност за достъп до партиен пост на потенциалните кандидати, състезаващи се в избирателната надпревара. Другият процес е професионализацията, която представлява създаване на сравнително автономна област на политическо действие с конкретни правила за достъп и възнаграждение. Този процес е обратен на демократизацията и ограничава възможността за достъп до пост на потенциалните кандидати (Best & Cotta 2000).

Актуален принос към изследването на структурирането на парламентарния елит в Република Македония дават двата противоположни процеса на демократизация и професионализация на елита, тъй като обяснението на тези процеси има ключово значение за трансформацията на парламентарния елит в страната. За да оценим структурирането на парламентарния елит, предложеният теоретичен модел за анализ на парламентарния елит в Република Македония има нужда от операционализация. По какъв начин се структурира и при какви условия се трансформира този елит може да се определи чрез индикатори за процесите на демократизация и професионализация на парламентарния елит. В рамките на дисертационния труд са определени тенденциите на демократизация и професионализация на парламентарния елит в Република Македония, което също така представлява актуален елемент от настоящото изследване.

Не на последно място от особено значение е конструираната база данни за всички народни представители в македонското Събрание в седем мандата, която би представлявала интерес за политолозите, занимаващи се с изследванията на парламентарния елит в Република Македония. Изложените хипотези и заключения в настоящия дисертационен труд търпят развитие и научна критика, но изработената емпиричната база данни е безспорен научен принос, който внася светлина в развитието и промените на парламентарния елит в Република Македония.

II. Цели и задачи на изследването

Основна цел на дисертационния труд е анализ на процесите на демократизация и професионализация при структурирането на парламентарния елит в Република Македония. Обяснението на тези процеси има ключово значение за трансформацията на парламентарния елит след прехода в страната. Обект на изследване са седемте парламентарни състава на македонския парламент в периода от 1991 г. до 2011 г. включително. За целта на изследването е използвана специално изградена база данни за всички депутати в Събранието на Република Македония в посочения период. Тази база данни съдържа стойностите за 52 променливи, отнасящи се до социо-демографските, професионални и политически характеристики на 843 депутати. В рамките на изследването на структурирането на парламентарния елит в Република Македония в седемте мандата са поставени задачите, представени по-нататък.

Първата задача на изследването е да се определи обхват и съдържание на основните понятия. Основните понятия, включени в дисертационния труд, са: парламент, парламентарен елит, подбор на елита, демократизация, професионализация и структуриране на парламентарния елит. Парламентът като институция, която има монопол върху законодателната власт в политическата система в Република Македония, представлява начална точка за определяне и на другите понятия. Също така парламентарният елит е в много тясна връзка с парламентарната институция и неговото съществуване е неизбежен и неизменен факт в македонското общество. Парламентарният елит представлява група избрани хора на преки избори за определен мандатен период и като такива те имат контрол върху политическите функции в законодателната власт. В това изследване за парламентарния елит се имат предвид всички народни представители, избрани в македонското Събрание в изследвания период от 1991 г. до 2011 г. Понятието за подбор на елита е дефиниран като пресечна точка между предлагането на кандидати за депутати и търсенето на подбиращите. Демократизацията на парламентарния елит е процес, който се отнася до отваряне на каналите за политическо участие на повече социални групи в редовете на парламентарния елит, докато професионализацията се отнася до затваряне и ограничаване на възможностите за достъп до парламентарен пост на потенциалните кандидати. Под понятието за структуриране на парламентарния елит се има предвид

съвкупността от промени в структурата на парламентарния елит, както и механизмите, които създават определена структура на парламентарния елит.

Втората задача е определяне на тенденциите на демократизация и професионализация на парламентарния елит в Република Македония. Стъпвайки върху теоретичния модел на авторите Бест и Кота, в изследването е определена система от четири индикатора за всеки един од двата процеса. Всеки един от предложените индикатори измерва тенденциите на демократизация и професионализация на парламентарния елит. С дефинираните индикатори е направена операционализация на предложения теоретичният модел, с което той е адаптиран за изследването на парламентарният елит в Република Македония.

И третата задача на изследването представлява проверка на предложения теоретичен модел в следващите две хипотези:

Хипотеза 1: Първата хипотеза гласи, че при структурирането на парламентарния елит в Република Македония се формират три модела на парламентарно представителство в македонското Събрание: реформираните комунисти като социалдемократи в лицето на Социалдемократическия съюз на Македония (СДСМ); опозиционните сили на социалдемократите в лицето на консервативната партия ВМРО-ДПМНЕ; и парламентарно представителство на етническите албанци.

Хипотеза 2: Втората хипотеза гласи, че промените в изборителните закони по отношение на изборителната система и политиката на полово равенство директно влияят върху повишената тенденция на демократизацията на парламентарния елит в Република Македония.

Също така въз основа на сравнителен анализ на парламентарния елит в Република Македония в дисертационния труд се търси отговор на въпроса до каква степен трансформацията на парламентарния елит на Република Македония има сходство с развитието на парламентарните елити в посткомунистическите страни от Централна и Източна Европа. Отговорът на този въпрос е важен, защото и Република Македония е част от посткомунистическите страни в Европа, която споделя тяхното общо комунистическо минало и има опит в процеса на трансформация на

политическия режим. Общият исторически опит до известна степен се отразява и на състава на политическия елит. Така настоящото изследване прави опит да даде отговор на по-горе поставения въпрос чрез сравнителен анализ на парламентарния елит от Република Македония с тенденциите на развитие на парламентарните елити в посткомунистическите страни от Централна и Източна Европа по линия на някои основни характеристики на парламентарните елити (като образование, професия, парламентарно представителство на етническите малцинства и жените, политическата професионализация на депутатите, както и обновление на парламентарния елит).

III. Основни резултати от дисертационното изследване

Резултатите от проведеното емпирично изследване в рамките на дисертационния труд позволяват да се направят някои обобщени изводи по отношение на структурирането на парламентарния елит в Република Македония през седемте мандата.

Основният кливидж, въз основа на който се структурира парламентарният елит в Република Македония, следва етническа линия. Още в самото начало на прехода етническата принадлежност на гражданите е най-значим определящ фактор за тяхното политическо поведение. Така всички етнически общности в страната създават свои политически партии, чрез които могат да изразят и защитят собствените си интереси. С оглед на етническата структура на македонското общество, македонските политически партии и тези на етническите албанци са особено важни за политическата стабилност на държавата и развитието на демокрацията. В албанския политически блок през последните две десетилетия се обособяват три важни политически партии: Партия за демократичен просперитет (ПДП), Демократическата партия на албанците (ДПА) и Демократичен съюз за интеграция (ДСИ). В македонския политически блок доминират двете политически партии – СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ, със стабилен електорат, който винаги дава силна позиция в парламентарния състав. Чрез тези две партии всъщност се изразява второто разделение в македонското общество: на комунизъм-антикомунизъм, или левица-десница.

В дисертационния труд се анализира систематизирана база данни за парламентарния елит в Република Македония, съдържаща стойностите на 52

променливи за 843 депутати в периода от 1991 г. до 2011 г. Анализът на тези данни показва верността на първата хипотеза за съществуването на три модела на парламентарно представителство (реформираните комунисти като социалдемократи, опозиционни сили на социалдемократите, обединени в политическата партия ВМРО-ДПМНЕ, и парламентарно представителство на етническите албанци) в течение на седем мандата на македонския парламент. Наред с това анализът на данните показва, че трите модела на парламентарно представителство имат различни модели на кадрови подбор. Така СДСМ, който е директен наследник на Комунистическата партия на Македония, първоначално в своите редове привлича по-възрастни депутати над 40 години, с висше образование от техническите и икономическите науки, като значителна част от тях имат професионален опит като мениджъри и директори. Това означава, че те имат необходимите качества и професионалния опит за успешна консолидация в парламентарната арена. Това се показва като успешен модел по време на първия и втория мандат. В следващите мандати в резултат на демократизацията на парламентарния елит, социалдемократите отварят врати за по-млади членове в своите редове, а също така и заради фракционерство в партията и промяна на парламентарната група има промяна на модела на подбор при СДСМ. Отчасти това има влияние върху лошите резултати за социалдемократите на парламентарните избори в следващите мандати.

ВМРО-ДПМНЕ, която се декларира като консервативна политическа партия с демохристиянска ориентация, първоначално в своите редове привлича млади депутати на възраст до 40 години с висше образование от техническите, правните и икономическите науки и с професионален опит като адвокати, юристи, мениджъри и икономисти. През първия мандат ВМРО-ДПМНЕ обединява опозиционни сили срещу социалдемократите. Доказателство, че нямат необходимите качества за успешна консолидация в парламента, е това, че на първите парламентарни избори ВМРО-ДПМНЕ печели мнозинство в парламента, но не успява да формира правителство. Също така по време на втория мандат партията залага на бойкот на втория тур от изборите и не влиза в парламента. По време на третия мандат ВМРО-ДПМНЕ повторно печели мнозинство в парламента и успява да формира правителство. В четвъртия мандат в резултат на фракционерство и промяна на парламентарните групи партията променя ръководството си и по този начин се трансформира и отчасти

променя модела на подбор на депутатите. Следващите мандати се оказват печеливши за ВМРО-ДПМНЕ, като успява да получи мнозинство депутати в парламента и да формира коалиционни правителства с партньори от албанското парламентарно представителство.

Албанските политически партии имат постоянно представителство в македонското Събрание. Също така през всички седем мандата албанска политическа партия винаги е била коалиционен партньор в правителствата в Република Македония. В резултат на трансформациите на парламентарния елит в македонското Събрание, албанските политически партии постоянно се редуват, но имат непрекъснато представителство в парламента. Повторно в резултат на демократизацията на парламентарния елит, албанските политически партии отчасти отварят врати за жените депутати в своите редове, но остават изцяло затворени за представители от другите етнически общности. Албанските депутати са предимно мъже на възраст от 40 до 50 години с висше образование от социалните науки и филологиите и най-много с професионален опит като учители и педагози. По време на четвъртия мандат през 2002 г. албанското политическо представителство в значителна степен променя модела на кадрова селекция, когато се появява новата политическа партия ДСИ. Тя обединява бившето ръководство на Армията за национално освобождение (АНО), която предизвиква и участва във военния конфликт в Република Македония през 2001 г. В следващите мандати ДСИ има водеща роля в албанското парламентарно представителство. Анализът на политическата динамика на партиите в албанския етнически блок показва няколко характеристики. Първо, албанската общност е политически организирана в няколко политически партии, от които една е коалиционен партньор във всички правителства през седемте мандата. И второ, в албанския политически блок има силна конкуренция между политическите партии, от което може да се разбере, че вътрешноетническият конфликт е силно изразен. Това също така показва, че нестабилността на партийната система е силно изразена в този блок.

По време на първия мандат има изграждане на физиономията на парламентарния елит в Република Македония. Структурирането на парламентарния елит означава съвкупността от промени в структурата на парламентарния елит, както и механизмите, които създават определена структура на парламентарния елит. Втората

хипотеза в настоящото изследване показва, че промените в изборните закони по отношение на изборната система и политиката на полово равенство директно влияят върху повишена тенденция на демократизацията на парламентарния елит. Процесът на демократизация започва по време на третия мандат с промените в изборната система, като става по-интензивна от четвъртия мандат, и продължава през следващите мандати. Промените в изборното законодателство както промяната на изборната система влияят за увеличаване на политическите партии в парламента, а в резултат на промените в изборните закони по отношение на политиката на полово равенство има увеличение на процента на жените депутати. Също така се увеличава общият процент на депутатите представляващи етническите малцинства в страната и процентът на младите депутати до 40 години, което означава, че парламентарният елит “отваря порти“ за вливане на “свежа кръв“ в своите редове. Тези промени на парламентарния елит показват, че има възходяща тенденция на демократизация. По отношение на професионализацията на парламентарния елит, политическият и професионалният опит на депутатите имат възходяща тенденция до четвъртия мандат, а в следващите мандати този тренд върви надолу. Нивото и видът на образование на депутатите следва постепенно възходяща линия през седемте мандата. С оглед на стойностите на четирите индикатора, представените резултати показват, че има благоприятни условия за професионализация на парламентарния елит в Република Македония.

Периодът от седем мандата на парламентарния елит в Република Македония в сравнение с периода от 150 години на трансформация на европейските парламентарни елити е много кратък времеви период, за да бъде проследена и оценена трансформацията на македонския парламентарен елит. Преди всичко, това се дължи на липсата от парламентарна традиция на македонската държава в миналото, а също така и на съвсем краткото съществуване на парламентарната институция в условия на демокрация и преход на обществената система.

При парламентарния елит в Република Македония висшето образование е в рамките на общото високо ниво на висше образование на депутатите от посткомунистическите страни. Повечето македонски депутати идват от частния сектор, което съвпада с общите тенденции от посткомунистическите страни, където представителството на депутатите от частния сектор се разширява, а доминиращите

професионални сектори, от които идват депутатите, са бизнесът, политиката и държавната администрация. Парламентарното представителство на етническите малцинства в Република Македония е сходно с развитието на този въпрос в посткомунистическите страни. И в македонския случай въпросът с етническите малцинства е много важен политически въпрос и представлява видим политически разлом в страната. Затова включването на етническите малцинства в парламентарния живот е важно за демократичното развитие на страната. По отношение на парламентарното представителство на жените тенденцията не се различава много в сравнение с посткомунистическите страни. Така в първите мандати в годините на демократичен преход на страната представителството на жените е ниско, като по-късно с въвеждане на политиката на полово равенство процентът на женското представителство в парламента постепенно се увеличава. Политическият опит на депутатите през първият мандат е на ниско ниво, което е и приемливо за депутатите след промяна на политическия режим в страната. Това е характерно и за депутатите, избрани в първите години на демократичен преход в посткомунистическите страни. Вече в следващите мандати нивото на политически опит на македонските депутати се увеличава. Депутатите натрупват най-много политически опит в политическите партии и местната власт. По отношение на политическия опит на парламентарния елит Република Македония има сходства с останалите посткомунистически страни от Централна и Източна Европа. Нивото на обновление на парламентарния елит в Република Македония е в рамките между 50% и 80%, обичайно и за посткомунистическите страни от Централна и Източна Европа.

Настоящото изследване на парламентарния елит в Република Македония не претендира за изчерпателност на анализа на събраните данни за парламентарния елит в Република Македония. Крайните резултати от това изследване се отнасят единствено до характеристиките на парламентарния елит в Република Македония, който включва анализ на седемте парламентарни състави от 1991 до 2011 г. Изградената база данни в бъдеще може да бъде актуализирана, т.е. може да бъде допълнена с данни там, където липсват, или евентуално да бъде поправена при установени грешки при нейното конструиране. Смята се, че изградената база данни ще даде повече възможности на изследователите, които се интересуват от изследване на парламентарния елит в Република Македония.

IV. Справка на научните приноси

- За пръв път е *изградена база данни* за личните, професионалните и политически характеристики на всички народни представители в македонското Събрание през последните две десетилетия. Така изградената база данни дава възможности за изследване на политолозите, които имат научен интерес към парламентарния елит в Република Македония. В бъдеще базата данни може да бъде актуализирана, може да бъде допълнена с данни там където липсват, или евентуално да бъде поправена, ако се установят грешки при нейното конструиране. Липсата на систематизирана емпирична информация за македонските депутати служи като стимул за създаване на базата. Данните са събрани от повече различни източници и организирани според инструкциите, дадени от двамата автори Бест и Кота. Също така, целта на събирането на тези данни е да се даде по-ясна представа за структурирането и трансформациите на парламентарния елит в Република Македония в изследвания период от 1991 – 2011 г. Изследването по същество представлява интерактивен процес. Този процес към края на проучването често подтиква към нов размисъл и нови изследователски въпроси. Затова се смята, че изградената база данни, както и настоящото изследване, ще дадат повече възможности и стимул и за други бъдещи изследвания върху парламентарния елит в Република Македония.
- За целите на изследването на парламентарния елит в Република Македония, е приложена и *адаптирана изследователска методология* въз основа на теоретичния модел на двамата автори Бест и Кота. Техният теоретичен модел намира приложение при изследването на структурирането на парламентарния елит в случая с Република Македония, за чиято цел е изградена база данни по образец на DATACUBE. С помощта на присособената методология се създава възможност за проверка на поставените хипотези в изследването на парламентарния елит в Република Македония.
- За пръв път се прави по-машабен и по-изчерпателен *систематичен анализ* на процесите на трансформация на парламентарния елит в Република Македония. Анализът на седемте парламентарни състава на македонското Събрание се

прави като се разглежда и сравнява техната възрастова, полова, етническа, образователна, професионална и политическа структура. Теоретичният модел, представен от двамата автори Бест и Кота, дава възможност да бъдат събрани и сравнени данните за всички депутати в периода от седем мандата. Съществува разбирането, че изложените хипотези и заключения в дисертационния труд ще търпят развитие и научна критика, но изследването за пръв пат внася светлина в научната мисъл по отношение на развитието и промените на парламентарния елит в Република Македония.

V. Списък на научните публикации

Shibakovski, Goran. 2015. "Trends of Democratization of the Macedonian Parliamentary Elite in Seven Mandates." *Mediterranean Journal of Social Sciences* 6 (6 S1): 341-348.

Shibakovski, Goran. 2015. "Effects of Professionalization of the Macedonian Parliamentary Elite in Seven Mandates." *Journal of Comparative Politics* 8 (2): 53-64.

Shibakovski, Goran. 2014. "The Comparative Approach in Research of the Parliamentary Elites: The Macedonian Parliamentary Elite 1991-2011." *Horizons International Scientific Journal* 10 (15): 7-17.

Shibakovski, Goran. 2014. "Political Leadership in the Legislative Arena: The Macedonian Parliamentary Elite in Seven Mandates." *Political Thought* 12 (45): 65-71.

VI. Доклади на научни форуми

1. *The Social Structure of the Macedonian Parliament in Seven Mandates (1991 – 2011)*
Доклад на лятна школа "Parliamentary Democracy in Europe: The European Parliament: Organisation and Functioning" во организация на LUISS School of Government and Nova Universitas, Рим, Италия, 8 – 19 юли 2013 г.
2. *Споделяне на власт – новата политическа система в Република Македония след 2001 г.* Доклад на Първа обща докторантска конференция по социални и

хуманитарни науки во организация на СУ „Св. Климент Охридски“, София, България, 22 – 23 февруари 2013 г.

3. *The Macedonian parliamentary elite between the economic crisis and the European perspective: A comparative political analysis 2006-2011.* Доклад на Международна научна конференция „Лицата на кризата“ во организация на European University, Скопие, Р. Македония, 9 – 10 март 2012.